

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Øieblikket Nr. 5

Citation: Kierkegaard, Søren: "Øieblikket Nr. 5", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 , s. 1. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-oi5-txt-shoot-idae8283cb-4bf1-43c7-bba2-d60d0ed02760.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Nymodens religiøse Btryggelser (Garantier)

Engang i en længst, længst svunden Tid forstod man Sagen saaledes: man fordrede af Den, der vilde være Lærer i Christendom, at hans Liv afgav Garantien for hvad han lærte.

Dette er man nu længst kommet bort fra, Verden er bleven klogere, alvorligere, har lært at ringeagte alt dette Smaalige og Sygelige med det Personlige, lært at begjere ene det Objektive – nu fordrer man, at Lærerens Liv afgiver Garantien for, at det han siger er Commerce, dramatisk Festlighed, Divertissement, reent objektivt.

Nogle Exempler. Er det dette Du vil tale om, at Christendommen, det nye Testamentes Christendom, har en Forkjerlighed for eenlig Stand – og Du selv er et eenligt Menneske: Kjere, det er ikke Noget for Dig at tale om, Menigheden kunde jo troe, at det var Alvor, blive urolig, eller den kunde føle sig fornærmet, at Du saaledes, saa upassende, blander Din Personlighed ind. Nei, det har lange Udsigter, før Du kan blive duelig til med Alvor at tale derom saaledes, at Du i Sandhed tilfredsstiller Menigheden. Vent, til Du engang allerede har Din første Kone i Jorden, og er et godt Stykke hende med den anden: da er Tiden for Dig, da træder Du frem for Menigheden, lærer og »vidner«, at Christendommen har Forkjerlighed for eenlig Stand – og Du vil ganske tilfredsstille; thi Dit Liv afgiver Garantien for, at det er Fjas, Commerce, eller at det Du siger er: interessant. Ja, hvor interessant! Thi som, hvis et Ægteskab skal være sikkert mod Kjedsommelighed, være interessant, Manden maa være Konen utro og Konen Manden: saaledes bliver det Sande først interessant, uhyre interessant derved, at man i Stemning lader sig gribe, henrive, fortrylle af det – men naturligviis gjør lige det Modsatte, og underfundigt betrygges i at lade det blive derved.

Er det dette Christelige Du vil tale om, at Christendommen lærer Foragt for Titler og Ordener og alle Ærens Narrestreger – og Du selv hverken er Rangsperson, eller Noget, som ligner Sligt: Kjere, det er ikke Noget for Dig at tale om, Menigheden kunde jo troe det var Alvor eller føle sig fornærmet over den Mangel paa Dannelse saaledes at paanøde sin Personlighed. Nei, bide til Du først selv har lagt Dig en Slump Ordener til, jo flere jo bedre, bide til Du selv slæber en Ramse af Titler med Dig, saa Du for Mængde af Titler neppe selv veed, hvad Du hedder: da er det Tiden, da træder Du frem, prædiker og »vidner« – og Du vil utvivlsomt tilfredsstille Menigheden; thi Dit Liv afgiver Garantien for, at det er dramatisk Forlystelse, en interessant Formiddags-Underholdning.

Er det dette Du vil tale om, om i Armod at forkynde Christendom, at det er den sande christelige Forkyndelse – og Du selv bogstavelig er en fattig Djævel: Kjere det er ikke Noget for Dig at tale om, Menigheden kunde jo troe det var Alvor, blive angest og bange, føle sig aldeles ude af Stemning og i allerhøieste Grad uhyggelig berørt ved at Armoden kom En saa nær paa Livet. Nei, skaf Dig først et fedt Levebrød, og naar Du saa har havt det saa længe, at Du snart vil avancere til et endnu federe: da er den beleilige Tid kommen, da træder Du frem for Menigheden, prædiker og »vidner« – og Du vil ganske tilfredsstille; thi Dit Liv afgiver Garantien for, at det Hele løber ud paa en Spas, som alvorlige Mænd engang imellem kunne ønske den, i Theatret eller i Kirken, en Forfriskelse for at samle nye Kræfter til – at tjene Penge.

Og paa den Maade dyrker man Gud i Kirkerne! Og saa græder disse Fløiels- og Silke-Talere, de hulke, Stemmen svigter qvalt i Taarer! O, dersom det er saaledes (og saaledes er det jo, da Gud selv siger det) at han tæller den Lidendes Taarer og gemmer dem i en Flaske: da vee disse Talere, om Gud ogsaa har talt deres Søndags-Taarer og gjemt dem i en Flaske! Ja vee os Alle, dersom Gud virkelig lægger Mærke til disse Søndagstaarer, især Talerens, men ogsaa Tilhørernes! Thi en Søndags-Taler, han vilde have Ret i hvad han sagde – og det vilde vistnok, talerisk, tage sig brillant ud, især ved at understøttes af Taarer og den qualte Hulken – men han vilde have Ret naar han sagde til Tilhørerne: jeg vil samle alle de unyttige Taarer I have udgydt i Kirken, og med dem vil jeg træde anklagende frem mod Eder paa Dommens Dag – han har Ret; kun glemme man derover ikke, at Talerens egne dramatiske Taarer dog ere det langt Forfærdeligere end Tilhørernes letsindige.